

GLÓWNE ZAŁOŻENIA LSR NA LATA 2023-2027

Lokalna Strategia Rozwoju (LSR) jest podstawowym narzędziem LGD „Solna Dolina” służącym efektywnemu zarządzaniu procesem rozwoju na obszarze gmin: Chodów, Dąbie, Grzegorzew, Kłodawa, Przedecz i Olszówka.

W LSR zaplanowano realizację następujących celów oraz przedsięwzięć:

Cel 1: ROZWÓJ TURYSTYCZNO-REKREACYJNYCH FUNKCJI OBSZARU LGD „SOLNA DOLINA” ORAZ POPRAWA JAKOŚCI ŻYCIA MIESZKAŃCÓW

Przedsięwzięcie P.1.1 Wspieranie działań w zakresie rozwoju przedsiębiorstw – Źródło finansowania: Plan Strategiczny Wspólnej Polityki Rolnej (PS WPR)

Przedsięwzięcie realizowane w ramach zakresu: rozwój przedsiębiorczości, w tym rozwój biogospodarki lub zielonej gospodarki.

Typ beneficjenta: osoby fizyczne wykonujące działalność gospodarczą.

Grupa docelowa: mieszkańcy obszaru, turyści.

Preferowane typy projektów:

- działalność hotelowa i gastronomiczna, w tym budowa lub adaptacja obiektów i ich wyposażenie;
- świadczenie usług turystycznych oraz związanych z rekreacją i wypoczynkiem na terenie centrów rekreacji i wypoczynku;
- świadczenie usług rekreacyjnych i wytchnieniowych;
- świadczenie usług transportowych związanych z obsługą turystów oraz miejsc rekreacji i wypoczynku na obszarze Solnej Doliny;
- działalność w zakresie opieki nad osobami starszymi;
- inne działalności okołoturystyczne.

Przedsięwzięcie P. 1.2 Rozwój gospodarstw agroturystycznych – Źródło finansowania: Plan Strategiczny Wspólnej Polityki Rolnej (PS WPR)

Przedsięwzięcie realizowane w ramach zakresu: rozwój pozarolniczych funkcji małych gospodarstw rolnych w zakresie tworzenia lub rozwijania gospodarstw agroturystycznych.

Typ beneficjenta: gospodarstwa agroturystyczne, małe gospodarstwa rolne.

Grupa docelowa: turyści.

Typy projektów: tworzenie i rozwój gospodarstw agroturystycznych.

Przedsięwzięcia P.1.1 i P.1.2 realizowane będą poprzez organizację konkursów na wybór operacji w ramach PS WPR.

W przedsięwzięciach preferowani będą wnioskodawcy, którzy:

- deklarują zatrudnienie w ramach operacji zdiagnozowanych i określonych w LSR osób będących w niekorzystnej sytuacji (kobiety) – przedsięwzięcie P.1.1;
- deklarują utworzenie większej niż zakładane minimum liczby etatów – przedsięwzięcie P.1.1 a także projekty, które:
- zapewniają racjonalne gospodarowanie zasobami lub ograniczające presję na środowisko;
- będą zintegrowane (łącznie różne dziedziny, tematyki, w celu kompleksowego zaspokojenia zdiagnozowanych potrzeb społeczności)
- **będą innowacyjne, gdzie innowacja jest określona na poziomie LSR**

- przewidują bezpośrednie działania skierowane do zdiagnozowanych grup osób w niekorzystnej sytuacji (kobiety).

Przedsięwzięcie P. 1.3 Budowa i wzbogacenie infrastruktury turystycznej, rekreacyjnej i kulturalnej – Źródło finansowania: Plan Strategiczny Wspólnej Polityki Rolnej (PS WPR)

Przedsięwzięcie realizowane w ramach zakresów:

- **poprawa dostępu do usług dla lokalnych społeczności, z wyłączeniem inwestycji infrastrukturalnych**
- **poprawa dostępu do małej infrastruktury publicznej**
- **włączenie społeczne seniorów, ludzi młodych lub osób w niekorzystnej sytuacji**

Typ beneficjenta: osoby prawne, w tym organizacje pozarządowe, jednostki sektora finansów publicznych.

Grupa docelowa: społeczności lokalne, turyści.

Typy projektów:

- zagospodarowanie przestrzeni publicznej (rynek, park, centrum miejscowości itp.) na cele rekreacyjne;
- budowa, przebudowa lub wyposażenie obiektów małej architektury znajdujących się w centrach rekreacji i wypoczynku;
- uporządkowanie, zagospodarowanie terenu centrów rekreacji i wypoczynku;
- budowa, przebudowa, remont obiektów sportowych służących do użytku publicznego, placów zabaw i miejsc rekreacji służących do użytku publicznego, budynków pełniących funkcje rekreacyjne, sportowe lub kulturalne i ich wyposażenie;
- budowa lub odbudowa małej infrastruktury turystycznej (tras rowerowych, ścieżek dydaktycznych i spacerowych, punktów widokowych, miejsc biwakowych, biesiadnych i wypoczynkowych);
- budowa, przebudowa lub wyposażenie obiektów małej architektury turystycznej znajdujących się w centrach rekreacji i wypoczynku;
- uporządkowanie i zagospodarowanie obiektów małej architektury i ich otoczenia umożliwiające bezpieczny odpoczynek i biwakowanie turystom, zagospodarowanie cieków wodnych na cele rekreacyjne i turystyczne;
- budowa, przebudowa lub remont przeznaczonych do użytku publicznego szlaków rowerowych oraz miejsc rekreacji na szlakach i w ich sąsiedztwie oraz otoczeniu obiektów turystycznych;
- inne, przyczyniające się do rozwoju turystyczno-rekreacyjno-kulturalnych funkcji obszaru.

Przedsięwzięcie P.1.3 w części zrealizowane zostanie poprzez organizację konkursu w ramach PS WPR (730 000 €), a w części, w celu zwiększenia aktywności mieszkańców poprzez realizację przez LGD projektu grantowego w ramach PS WPR (50 000 €).

W przedsięwzięciach preferowane będą operacje, które:

- zapewniają racjonalne gospodarowanie zasobami lub ograniczające presję na środowisko;
- będą zintegrowane (łącznie różne dziedziny, tematyki, w celu kompleksowego zaspokojenia zdiagnozowanych potrzeb społeczności);
- będą innowacyjne, gdzie innowacja jest określona na poziomie LSR;
- realizowane będą w partnerstwie;

- przewidują bezpośrednie działania skierowane do zdiagnozowanych grup osób w niekorzystnej sytuacji (kobiety);
- realizowane będą na obszarach po PGR;
- będą realizowane w miejscowości zamieszkałej przez mniej niż 5 tys. mieszkańców.

**Cel 2: WŁĄCZENIE SPOŁECZNE MIESZKAŃCÓW OBSZARU LGD „SOLNA DOLINA”
ORAZ WZROST ICH INTEGRACJI, AKTYWNOŚCI, TOŻSAMOŚCI I KOMPETENCJI**

Przedsięwzięcie P.2.1: Opracowanie koncepcji inteligentnej wsi – Źródło finansowania: Plan Strategiczny Wspólnej Polityki Rolnej (PS WPR) (6 000 €, koszt jednostkowy jednej koncepcji: 4 000 PLN)

Przedsięwzięcie realizowane w ramach zakresu: przygotowanie koncepcji inteligentnej wsi.

Typ beneficjenta: osoby prawne, w tym organizacje pozarządowe, jednostki sektora finansów publicznych.

Grupa docelowa: społeczności lokalne.

Typy projektów: opracowanie koncepcji inteligentnych wsi.

Przedsięwzięcie zrealizowane zostanie poprzez projekt grantowy LGD z PS WPR skierowany do organizacji pozarządowych oraz JST.

Wypracowane efektywne i niestandardowe rozwiązania miejscowych problemów dzięki innowacyjnemu podejściu powinny uwzględniać:

- a) użycie technologii cyfrowych i telekomunikacyjnych lub lepsze wykorzystanie wiedzy,
- b) korzyści dla lokalnej społeczności, m.in. w zakresie poprawy jakości życia, podniesienia jakości usług lokalnych lub bezpieczeństwa, poszanowania środowiska i klimatu, problemów dotyczących niedoinwestowania, starzejącego się społeczeństwa, wyludnienia, niewystarczającej ilości miejsc pracy, przepaści cyfrowej.

W przedsięwzięciu preferowani będą koncepcje, które:

- zakładają większy poziom zaangażowania społeczności lokalnej w realizację zadania;
- wykazują zaangażowanie sołtysa lub rady sołectkiej w proces przygotowania koncepcji inteligentnej wsi;
- zakładają większą liczbę partnerów zaangażowanych w tworzenie koncepcji;
- zakładają powiązanie wnioskodawcy z obszarem objętym koncepcją;
- obejmują obszary po PGR;
- będą realizowane w miejscowości zamieszkałej przez mniej niż 5 tys. mieszkańców.

Zintegrowane ze sobą przedsięwzięcia – Źródło finansowania: Plan Strategiczny Wspólnej Polityki Rolnej (PS WPR)

Przedsięwzięcie P. 2.2 Wspieranie działań podnoszących kompetencje mieszkańców, wzmacniających lokalną tożsamość, przeciwdziałających wykluczeniu, aktywizujących i integrujących (44 000 €)

Przedsięwzięcie P.2.3 Rozwój aktywności ludzi starszych i organizacja ich czasu wolnego (10 000 €)

Przedsięwzięcie P.2.4 Zwiększenie aktywności społeczno-rekreacyjnej młodzieży oraz ich wzajemnej integracji i współpracy (10 000 €)

Przedsięwzięcie P.2.5 Zwiększenie udziału kobiet w życiu społecznym poprzez ich aktywizację społeczną i wzmocnienie samooceny (10 000 €)

Przedsięwzięcie realizowane w ramach zakresów:

- **włączenie społeczne seniorów, ludzi młodych lub osób w niekorzystnej sytuacji.**
- **ochrona dziedzictwa kulturowego lub przyrodniczego polskiej wsi.**

Typ beneficjenta: osoby prawne, w tym organizacje pozarządowe, jednostki sektora finansów publicznych.

Grupa docelowa: społeczności lokalne.

Typy projektów:

- realizacja imprez kulturalnych i promocyjnych oraz imprez rekreacyjnych lub sportowych, w tym związanych z promocją lokalnych walorów;
- realizacja działań edukacyjnych i warsztatowych wzmacniających kapitał społeczny i przeciwdziałających wykluczeniu **dla młodzieży do 25 roku życia, kobiet, osób starszych;**
- **realizacja szkoleń i warsztatów branżowych oraz szkoleń podnoszących samoocenę dla kobiet;**
- przedsięwzięcia nieinwestycyjnie polegające na stworzeniu oferty bazującej na dziedzictwie obszaru;
- przedsięwzięcia, których celem jest pielęgnowanie lub zachowanie lokalnego dziedzictwa;
- promocja lokalnej twórczości kulturalnej i artystycznej;
- kultywowanie i podtrzymywanie lokalnych tradycji, obrzędów i zwyczajów;
- przeglądy twórczości lokalnej, promocja tradycji i obyczajów;
- organizacja imprez kulturalnych opartych na tradycjach regionu;
- promocja twórczości ludowej, kulturalnej i artystycznej z wykorzystaniem lokalnego dziedzictwa kulturowego, historycznego oraz przyrodniczego;
- działania integrujące i edukujące mieszkańców w zakresie lokalnej tożsamości oraz mające na celu zachowanie i ochronę dziedzictwa;
- zakup strojów, eksponatów i wyposażenia dla zespołów artystycznych, folklorystycznych oraz innych grup i zespołów kultywujących tradycje.

Przedsięwzięcia zrealizowane zostaną przez LGD w ramach projektu grantowego w ramach PS WPR.

W przedsięwzięciach preferowane będą operacje, które:

- zapewniają racjonalne gospodarowanie zasobami lub ograniczające presję na środowisko;
- projekty będą zintegrowane (łącznie różne dziedziny, tematyki, w celu kompleksowego zaspokojenia zdiagnozowanych potrzeb społeczności)
- **będą innowacyjne, gdzie innowacja jest określona na poziomie LSR;**
- **realizowane będą w partnerstwie;**
- **przewidują bezpośrednie działania skierowane do zdiagnozowanej grupy osób w niekorzystnej sytuacji (kobiet), a także młodzieży i osób starszych;**
- realizowane będą na obszarach po PGR;
- będą realizowane w miejscowości zamieszkałej przez mniej niż 5 tys. mieszkańców.

Przedsięwzięcie P. 2.6 Wspieranie i rozwój lokalnej infrastruktury społecznej – Źródło finansowania: Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego (EFRR)

Przedsięwzięcie realizowane w ramach zakresu: Pozostała infrastruktura społeczna przyczyniająca się do włączenia społecznego.

Typ beneficjenta: podmioty ekonomii społecznej, organizacje pozarządowe, kościoły i związki wyznaniowe, jednostki organizacyjne działające w imieniu jednostek samorządu terytorialnego, jednostki samorządu terytorialnego.

Grupa docelowa: ludność objęta Lokalną Strategią Rozwoju.

Typy projektów:

a) Kultura:

- projekty dotyczące dziedzictwa kulturowego i infrastruktury kultury, w tym usług w dziedzinie kultury, np. organizacji wydarzeń kulturalnych dla mieszkańców obszaru LSR, promujących lokalną kreatywność, a także wspierających świadomość znaczenia dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego polskiej wsi;
- działania o charakterze kulturowym, a także poprzez organizowanie społeczności lokalnej i animacje społeczne.;
- promocja mikroregionów kulturowych w kraju i za granicą;
- wsparcie kultury na wsi z wykorzystaniem istniejącej infrastruktury;
- inwestycje w świetlice wiejskie.

b) Turystyka:

- ochrona, rozwój i promowanie dziedzictwa naturalnego i ekoturystyki, w oparciu o walory krajobrazowe i miejscowy potencjał turystyczny;
- projekty związane z rozwojem infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej;
- budowa gminnych i ponadgminnych dróg rowerowych, ścieżek pieszo – rowerowych m.in. prowadzących do miejsc zabytkowych;
- budowa interaktywnych centrów dla turystów;
- tworzenie sieci centrów kulinarnych;
- wsparcie dla produktu lokalnego;

c) Aktywizacja społeczna:

- wsparcie lokalnej infrastruktury społecznej powiązanej m.in.: z procesem integracji społecznej, formami wsparcia środowiskowego, deinstytucjonalizacją usług publicznych, działaniami związanymi ze wsparciem osób starszych, działaniami zmierzającymi do przeciwdziałania wyludnianiu się wsi i zmniejszaniu różnic rozwojowych;
- tworzenie ośrodków aktywnej społeczności i wykorzystanie infrastruktury (np. świetlic wiejskich) związanej z edukacją, wolnym czasem, sportem i rekreacją;
- wzmocnienie kapitału społecznego;
- umożliwienie lokalnym społecznościom inicjowania i realizowania w sposób partycypacyjny działań rozwojowych odpowiadających na wyzwania społeczne, gospodarcze i środowiskowe obszaru;
- działania wspierające i promujące biznes społecznie odpowiedzialny, wspieranie zaangażowania podmiotów niepublicznych w świadczenie usług publicznych; tworzenie Centrów Aktywności

Senioralnej, tworzenie ośrodków aktywnej społeczności (Mobilnych Centrów Animacji Młodzieżowej), tworzenie Centrów Edukacji Ekologicznej/klimatycznej;

- działania wspierające rozwiązania z zakresu aktywnej integracji społeczno-zawodowej realizowane w oparciu o formy wsparcia środowiskowego oraz deinstytucjonalizację usług publicznych;

d) Odnowy wsi:

- przywrócenie utraconych funkcji społeczno-gospodarczych na zdegradowanych obszarach oraz wzmocnienie rozwoju społeczno-gospodarczego i środowiskowego, a także podejmowanie działań wspomagających kulturę na wsi oraz usługi lokalne;
- przedsięwzięcia małej skali, obejmujące poprawę funkcjonalności, bezpieczeństwa i estetyki lokalnej przestrzeni, w tym wprowadzenie „zielonej” przestrzeni;
- budowa infrastruktury związanej z edukacją, wolnym czasem, sportem i rekreacją;
- wsparcie usług lokalnych o charakterze publicznym.

Przedsięwzięcie P.2.6 zrealizowane zostanie poprzez organizację konkursu w ramach EFRR (318 000 €).

W przedsięwzięciach preferowane będą operacje, które:

- zapewniają racjonalne gospodarowanie zasobami lub ograniczające presję na środowisko;
- będą zintegrowane (łącznie różne dziedziny, tematyki, w celu kompleksowego zaspokojenia zdiagnozowanych potrzeb społeczności)
- **będą innowacyjne, gdzie innowacja jest określona na poziomie LSR;**
- **realizowane będą w partnerstwie;**
- **przewidują bezpośrednie działania skierowane do zdiagnozowanych grupy osób w niekorzystnej sytuacji (kobiet);**
- realizowane będą na obszarach po PGR;
- będą realizowane w miejscowości zamieszkałej przez mniej niż 5 tys. mieszkańców.

Przedsięwzięcie P. 2.7 - Wspieranie działań na rzecz ożywienia przestrzeni publicznej – Źródło finansowania: Europejski Fundusz Społeczny (EFS+)

Przedsięwzięcie realizowane w ramach zakresu: Promowanie integracji społecznej osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, w tym osób najbardziej potrzebujących i dzieci.

Typ beneficjenta: Partnerzy społeczni, organizacje społeczne i związki wyznaniowe, administracja publiczna.

Grupa docelowa: ludność objęta Lokalną Strategią Rozwoju.

Typy projektów:

- a) Integracja społeczna osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym m.in. poprzez:**
- wspieranie/tworzenie miejsc integracji społecznej, umożliwiających wspólne spędzanie wolnego czasu w przestrzeni publicznej, zachęcających mieszkańców do uczestnictwa w sąsiedzkich spotkaniach i wspólnym działaniu na rzecz ożywiania przestrzeni publicznej m.in. klubów seniora, świetlic.
- b) Aktywizacja społeczności na rzecz rozwoju lokalnego m.in. poprzez:**

- wsparcie ułatwiające podejmowanie działań rozwojowych przy współudziale lokalnych partnerów publicznych, społeczno-gospodarczych i mieszkańców danego obszaru. Podejmowanie wspólnych inicjatyw na rzecz rozwiązywania problemów, odkrywanie i wyzwalamie lokalnego potencjału, współpracę samorządu z organizacjami pozarządowymi i firmami, realizację projektów odpowiadających na bezpośrednie potrzeby mieszkańców, wspólne pokonywanie barier związanych z oddaleniem od centrów rozwoju i niskiego poziomu jakości życia.

Przedsięwzięcie P.2.7 zrealizowane zostanie poprzez organizację konkursu w ramach EFS+ (478 000 €)

W przedsięwzięciach preferowane będą operacje, które:

- zapewniające racjonalne gospodarowanie zasobami lub ograniczające presję na środowisko;
- będą zintegrowane (łącznie różne dziedziny, tematyki, w celu kompleksowego zaspokojenia zdiagnozowanych potrzeb społeczności)
- **będą innowacyjne, gdzie innowacja jest określona na poziomie LSR;**
- **realizowane będą w partnerstwie;**
- **przewidują bezpośrednie działania skierowane do zdiagnozowanej grupy osób w niekorzystnej sytuacji (kobiet);**
- realizowane będą na obszarach po PGR;
- będą realizowane w miejscowości zamieszkałej przez mniej niż 5 tys. mieszkańców.

Realizacja celów zawartych w LSR na lata 2023-2027 przewiduje działania dotyczące następujących typów operacji:

- Operacje realizowane indywidualnie w ramach wniosków składanych przez wnioskodawców innych niż LGD i wybieranych przez organ decyzyjny, a następnie przedkładanych do weryfikacji do ZW realizowane w ramach PS WPR, EFRR, EFS+ - nabór wniosków w trybie konkursowym zamkniętym, operacje będą oceniane przez Radę LGD, a następnie przedkładane do ZW w celu ich weryfikacji.
- Projekty grantowe, realizowane w ramach PS WPR - w otwartym naborze wniosków o powierzenie grantów, operacje będą oceniane przez Radę LGD, realizowane i rozliczane przez grantobiorców, kontrolowane i rozliczane przez LGD.
- Projekt grantowy obejmujący przygotowanie koncepcji inteligentnych wsi (SV) realizowany w ramach PS WPR - w otwartym naborze wniosków o powierzenie grantów, operacje będą oceniane przez Radę LGD, realizowane i rozliczane przez grantobiorców, kontrolowane i rozliczane przez LGD.

Nabór wniosków o przyznanie pomocy, ocena zgodności operacji z Lokalną Strategią Rozwoju LGD Solna Dolina, ocena operacji według kryteriów wyboru i wybór operacji oraz współpraca z wnioskodawcami i właściwymi podmiotami wdrażającymi będą realizowane na zasadach określonych w następujących procedurach:

- Procedura oceny i wyboru operacji;
- Procedura wyboru i oceny grantobiorców;
- Procedura ustalania niebudzących wątpliwości interpretacyjnych kryteriów wyboru operacji Stowarzyszenia „Solna Dolina”.